

ORIJİNALLİK

MARIO FRATTI

ÇEVİREN
SELDA ÖNDÜL

Kişiler:

KADIN : 70'lerinin başlarında

ERKEK : Daha yaşlı

İki sallanan sandalye; erkeğinki kadınınkinden daha hızlı sallanmaktadır.

O (e)¹ : ... karışık duygular içindeyim ... Anne –kocaman göbeğiyle beni görmezden geliyordu ... Nedenini anlayamıyordum. Kimse bana açıklamadı ... Hepsi öyle meşgul sinirli gergindi ki ... Gece yarısı çığlıklar duyuyordum ... Ödüm kopuyordu ... Erkek kardeşim bir kan denizinin içinde doğdu ..

O (k)² (*keserek*) : Onu değil.

O (e) (*bir dakika söylenen üzerine düşündükten sonra*) : İki yıl sonra... Neredeyse hiç uyumadığım gecenin öncesinde. Sabahleyin annem beni gözlerim ardına kadar açık bulmuştu. Boynumu ve kulaklarımı iyice yıkadı, tırnaklarımı kontrol etti. Yeni kırmızı bir süveter. Okulda ilk günüm...

¹ Özgün metinde erkek yerine "he" zamiri kullanıldığı için böyle bir ifade kullanılmıştır. (ç.n.)

² Özgün metinde kadın yerine "she" zamiri kullanıldığı için böyle bir ifade kullanılmıştır. (ç.n.)

- O (k) *(keserek)* : Onu değil.
- O (e) *(birkaç dakika düşündükten sonra)* : Okul bahçesinde herkes hevesli ve mutluydu. Güzel bir gün. Öğretmen bekleniyor, gürültü ve heyecan. Kızlara gittiğimiz ilk gündü ve...
- O (k) *(keserek)* : Onu değil.
- O (e) *(bir başka hikaye arayarak)* : Kızlara nadiren giderdim. Bir keresinde annem hastalanmıştı ve ben de oraya bir haftalığına davet edilmişim. Bir sabah, erkenden -şafakta- avlanmaya gittim, amcam ve sadık köpeğiyle--
- O (k) *(keserek)* : O değil.
- O (e) : Hayvanların alışkanlıkları hakkında çok az şey biliyordum. Örneğin, bazı annelerin sindirmedikleri yiyecekleri bebekleri için attıklarını bilmiyordum. Bir tilki gördük...
- O (k) *(keserek)* : O değil.
- O (e) *(umutsuzca bir başka hikaye arayarak)* : 11'imden daha büyük değildim... Onu her öğleden sonra okulda görürdüm... utangaç, nazik... uzun siyah at kuyruklarıyla. Bir şeyin kızı--
- O (k) *(keserek)* : O değil.
- O (e) *(tekrar deneyerek)* : ...Bir aile partisi -belki bir doğum

günüydü... Bir çok konuk. Bir de genç bir dul. Şöyle, göğüslerine geliyordum. Yatak odamda dans etmeye davet ettim, yalnız başımıza... Öylesine heyecanlandım ki elimi onun...

O (k) (keserek) : O değil.

O (e) (sessizlikten sonra, ona dikkatle bakarak) : Ereksiyon.

O (k) : Hangisi?

O (e) : Dulla olan, hani--

O (k) : Hayır.

O (e) : Okuldaki?

O (k) : Hastanedeki?

O (e) : Hayır.

O (k) : Bizimki?

O (e) : Hayır. Senden "orijinallik" istedim.

O (k) (arayarak) : Bir gece annem ağlayarak odama daldı. Babam da arkasından, onu suçlayarak. Annem kendini savunuyordu--

- O (e) : Hayır.
- O (k) (*tekrar deneyerek*) : Paskalya'ydı –Birinci Dünya Savaşı sırasında. Hayat herkes için zordu. Annemle kutsanmış yumurtalarımızla henüz eve dönmüştük. Babam aniden kapıda belirdi. İşten kovulmuştu çünkü--
- O (e) (*keserek*) : Hayır.
- O (k) (*hala deneyerek*) : ...Nœl'di... her Nœl evde tombala oynardık. Ben kaybediyordum. Hep kötü oynardım. Yalan söylemeye karar verdim ve “on yedi” dedim –iyi hatırlıyorum- elimdeki on bir yerine--
- O (e) (*keserek*) : Hayır.
- O (k) (*pes etmeyerek*) : Bazı arkadaşlarımla –gece geç saatlere kadar gezerdik. İçlerinden biri, sınıfımızın en iyisi –adını hatırlamıyorum--
- O (e) (*keserek*) : Hayır.
- O (k) : Al.
- O (e) : Al, öğretmenimize aşıkta. Onu yatmaya hazırlanırken pencereden izlerdi. Bir gece--
- O (k) (*keserek*) : Hayır.
- O (e) : ...eğlence parkında çalışan kadınlardan birine aşık-

tim. Hiç bıkmadan usanmadan, büyük bir hayranlıkla onu takip ederdim. Bir gece onu çalılıkların arasında buldum. Biriyile--

O (k) *(keserek)* : Hayır.

O (e) *(hala deneyerek)* : Benim ilk kadınımdı –hayatımdaki ilk kadını... (kadın ona onaylamayarak bakar) Sana söylemişim, hatırladın mı, annemin arkadaşı olduğunu söylemişim... (kadını meraklandırarak) Doğru değildi... (kadın ona bakmaya devam eder) İlk kadınımdı...

O (k) *(keserek)* : En iyi arkadaşının hizmetçisiydi. Bunu da anlattın.

O (e) *(duymazdan gelerek)* : Eskiden bir çok arkadaşım vardı ve sık sık kız tavlama çıkardık... Bu kızlardan biri zaman zaman konuk ağırlardı evinde. Yalnız yaşıyordu... Bizim gruptan biri onu iyi tanıyordu. Bizi o tanıştırdı, beşimizi de... Ben ikinciydim...

O (k) *(keserek)* : Üçüncü.

O (e) : İkinci.

O (k) *(şiddetle karşı çıkmaya devam ederek)* : Üçüncü.

O (e) *(utanmış)* : Bunu da mı duymuştun?

O (k) : Duymuştum.

- O (e) : Bunu değil. Hiç sanmıyorum... En iyi arkadaşımın bir kuzeni vardı... On beş yaşında, benden uzun, çok güzel... Bir gece beni sahile götürdü. Bütün giysilerini çıkardı ve...
- O (k) (*keserek*) : O en iyi arkadaşının kız kardeşiydi. Ve sen ona dokunamadın çünkü arkadaşlarına “ihamet” edemezdin.
- O (e) (*başıyla onaylar ve bir başka hikayeyi dener*) : İhanet, hiçbir zaman arkadaşlarıma ihanet edemedim. Andrea'nın karısı...
- O (k) : Linda.
- O (e) : Linda... Belki de sana hiç anlatmadım onu... (ona söylemeye karar verir) Bir akşam beni yemeğe davet etti... Andrea evde değildi... Mumlar, müzik... Öylesine davetkardı ki--
- O (k) : ...hiçbir şey olmadı. Bana anlatmıştın.
- O (e) : Neredeyse hiçbir şey... neredeyse--
- O (k) : Geceyarısı bir öpücük.
- O (e) : Bir öpücük. Evet... bir öpücük.
(*hala deneyerek*) Ama savaş sırasında. Bu ihanettir, eminim... Bana bir esir emanet edilmişti... Devriye bir saat içinde dönmediği takdirde onu vurmam emredilmişti... Kaçmasına göz yumdum.

- O (k) : Biliyorum. Bana anlatmıştın.
- O (e) : Paris'e ilk gezimdi... Çok gençtim-cebimde de melelik yoktu... O kadını gördüm, uzun boylu ve güçlü, ve kocaman iki--
- O (k) (*keserek*) : Mama. Anlatmıştın.
- O (e) (*ne pahasına olursa olsun "orijinal" bir hikaye bulmak isteyerek*) : Fransa'dan İtalya'ya gittim. Bir gece Floransa'da -çok içmişim- Floransavari biftekleriyle ünlüdürler, ki lezzetli şarap üzerine damlatılır -Ne diydum?: -Yaşlı bir adam, uzun boylu ve elegan--
- O (k) (*keserek*) : Dışarıda özel bir gece geçirmenizi teklif etti. Sen de hapisaneyi boyladın.
- O (e) (*tekrar deneyerek*) : Sicilya'da, Taormine'de--
- O (k) (*keserek*) : Paralı tuvaletlerde. Tuvaletçi kadın sana, sen yaparken, kapı aralığından hayat hikayesini anlattı... En sevdiğini. Bu hikayeyi bana hiç anlatmadıysan 10 kere anlatmışsındır.
- O (e) : ...Fas'ta...
- O (k) : Cami hikayesi mi?
- O (e) : Hayır.
- O (k) : Ayakkabılar üzerine olan mı?

- O (e) : Hayır.
- O (k) : Kızla erkek kardeşi üzerine olan mı?
- O (e) : Hayır.
- O (k) : Anlat o zaman.
- O (e) (*onu meraklandırarak*) : Harika bir sabahtı... Mavi bir gözyüzü, bulutsuz... Kasbah'a gitmek için dayanılmaz bir arzu duydum--
- O (k) (*keserek*) : Casus olduğunu zannettikleri için seni neredeyse linç ediyorlardı. Tek fark öğleden sonra olması. Sakın yalan söylemeye kalkışma, bu yaşta. Yalan istemiyorum. Sadece "orijinallik" istiyorum, sadece yeni bir şey. Daha önce hiç duymadığım bir hikaye. Bunu yapabilir misin?
- O (e) (*tekrar deneyerek*) : Sonra Atina'ya gittim, Yunanistan'ın başkenti--
- O (k) : Biliyorum.
- O (e) : Neyi biliyorsun?
- O (k) : Atina'nın Yunanistan'ın başkenti olduğunu!
- O (e) : Ama hikayeyi bilmiyorsun.

- O (k) : Umarım bilmiyorumdur.
- O (e) : Akropolis'i geziyordum, bir çok turistle birlikte. Rehber açıklıyordu, işgal sırasında-
- O (k) : Duymuştum. En az 20 kez.
- O (e) (*yılmadan?*) : İstanbul'da orta karar bir otelde kalıyordum. Otel sahibinin kızına şakayla dedim ki: -"Odamı biliyorsun. Yani..." Geleceği aklıma bile gelmemişti. Sabaha karşı 1'de – Anahtarın sesini duydum. Oydu. Yatağımın içine kayıverdi. Elimi oraya koydum, yaşamın kaynağına. Hiçbir şey yoktu! Hiç yoktu--
- O (k) (*keserek*) : "Yaşamın kaynağı" tabii ki oradaydı. Olmayan tüydü. Senin için yeniydi! Benim için değil. En azından 50 kere dinledim!
- O (e) : Bir keresinde, bir trende, kendimi bir kompartımanda –bir Fransız güzeliyle başbaşa buldum.
- O (k) (*keserek*) : Biliyorum.
- O (e) : İmkansız! Bunu sana hiç anlatmadım.
- O (k) : Bunu bana ilk anlattığımda on dokuz yaşındaydım.
- O (e) : Pekala. O halde sen bana anlat.
- O (k) : Seni Perpignans'a davet etti, yaşadığı yere. Sen red ettin. Barcelona'ya gidiyordun.

O (e) : *(esrarlı)* : red etmedim... Davetini kabul ettim.

O (k) : *(gözlerini ona dikerek)* : Emin misin?

O (e) : Eminim.

O (k) : Ne oldu?

O (e) : Hayal edebilirsin...

O (k) : Hayır, sen söyle bana.

O (e) : Geceyi onunla geçirdim.

O (k) : Kaç?

O (e) : Ne?

O (k) : Gece.

O (e) : Yalnızca bir...

O (k) : Adı neydi?

O (e) : Hatırlamıyorum.

O (k) : Yalan söylüyorsun. Birlikte bir şeyler yaptığın bütün kadınların adını hatırlarsın sen.

- O (e)   (*belli belirsiz*) : Bir Fransız ismiydi...
- O (k)   : Yalan söylediğini adım gibi biliyorum. Elli bir yıldır seninle yaşıyorum. Ne zaman yalan söylediğini bilirim. Tekrar dene. Hadi. Sende bir orijinallik pırıltısı kalmış olmalı! En azından tek bir pırıltı!
- O (e)   (*bir hikaye uydurduğundan emin olarak*) : Patronumun misafiriydim. Ondan nefret ederdim –O ve karısı, korkunç çift. Birden mutfakta yalnız başıma kaldığımı fark ettim... Yüzlerce şişe vardı. Bir çoğunu lavaboya boşalttım – onları sinir etmek için.
- O (k)   : Bunu da daha önce duymuştum.
- O (e)   : Ama bunu şimdi uydurdum, şimdi, bu dakika! Yemin ederim!
- O (k)   (*karşı koyarak*) : En azından on yıl önce. Belki on beş. Farkında mısın en son orijinal bir fikir bulduğundan beri kaç yıl geçti?
- O (e)   : Sen söyle.
- O (k)   : Kırk yıl.
- O (e)   (*umutsuzca deneyerek*) : Bir gün... Başkan'la el sıkışma fırsatını yakaladım – ondan hoşlanmama rağmen. O zaman bir Başkan'ı indirmenin ne kadar da kolay olduğunu düşünmüştüm.
- O (k)   : Bunu da duymuştum.

- O (e) : Kadınlar... çeşitli kadınlar... güzel, egzotik, ne yapacağı öngörülmez kadınlar. Hep bir haremim olduğunu düşünmüşümdür--
- O (k) : İlk çıktığımızda. Evlilikle ilgilenmediğini düşünüyüm diye böyle söylediğini söylemiştin.
- O (e) : Bir keresinde... rüyamdaydın... Neredeyse (*onun gözlerinin içine bakar*) Başında sendin... Sonra...
- O (k) : Sonra?
- O (e) : Bir film yıldızı.
- O (k) : Jean Harlow. Anlatmıştın.
- O (e) (*kontrolünü kaybetmek üzeredir*) : ...Cinayet ...Bir çok kez düşündüm... Nefret ettiğin birini öldürmek kolaydır--
- O (k) : Bu sabah kahvaltıda. Yoksa çoktan unuttun mu?
- O (e) (*altüst olmuş*) : ...seni bile öldürmeyi, düşündüm ...(*kadın ona dikkatle bakar; erkek haklı bir neden bulmaya çalışır*)... görülmedik bir şey değil... öyle görünüyor ki, hepsinin aklından geçiyor, eşler--
- O (k) : Bunu en son tartıştığımızda Travis'in düğünündeydik. İki ay önce.
- O (e) (*kendinden geçmiş*) : ...toplu intihar ... Sen nefret

ettiklerini ya da sevdiklerini öldürüyorsun –ve sonra da... kendini!

O (k) : Lisa ve yeğenleri bizi ziyarete geldiklerinde. Bana tüfeği de göstermiştin.

O (e) : Ya da yalnızca ben –gökdelenin tepesinden aşağıya benim intiharım. Aşağıya uzun bir dalış--

O (k) : Sonra aksine karar vermiştin çünkü yüzüne her zaman aşkıydın. Burun üstü öyle bir dalıştan sonra...

O (e) : Kalbimden bir atış, kalbimin tam nerede olduğundan emin olabilsem. (*Göğsüne dokunur.*) Ortada mı? Sola doğru mu?

O (k) (*yılmadan*) : Sana göstermiştim. Ortanın solunda. (*bir sessizlik*)

O (e) : Seni aldattığımı hiç söyledim mi? (*Dikkatle birbirlerine bakarlar.*) Beş yıllık evliyedik... Tam olarak beş yıl... Çok güzeldi, esrareniz, yaz fırtınası gibi kararlı... (*Kadın ona dikkatle bakar; belki de doğrudur.*) İsiz bir otelde... Öğleden sonra çünkü akşam- seni ve aileni yemeğe götürecektim... (*birbirlerine dikkatle bakarlar*) İlahiydi... nazik bir aşık, unutulmaz... Hayatımın en güzel öğleden sonrası... Endişeli bir bekle-yiş içindeydim, gelmemesinden korkuyordum... Geç geldi. Yedi dakika... Maviler içindeydi, göğsünde kırmızı bir gül.

O (k) : Yeşil.

- O (e)   (*şaşırmış*) : Mavi.
- O (k)   : Yeşil, göğsünde beyaz bir gül. Hala duruyor.
- O (e)   (*yaralanmış, yenilmiş*) : Söz vermiştin...
- O (k)   : Sözümü tuttum. Sen açtın konuyu. (*uzun bir sessizlik; erkek yorulmuştur, tükenmiştir*)
- O (e)   : Devam edemeyeceğim.
- O (k)   : Sana söyledim. Yaşlandın. İşe yaramaz. Öngörülebilir... Orijinal bir şey söylemeyi asırlar oldu. Hayal gücün yok...
- O (e)   (*hala deneyerek*) : Bir yıldızın üzerinde ölmek... Bir volkanın içinde yaşamak... düşlemeyi düşlemek... yaşamı solumak... ölümü öldürmek...
- O (k)   : "Şiirlerin"den biri. Kırk yıldır onları bir kez bile okumadın. Unuttun hepsini.
- O (e)   (*patlayarak*) : Ondan nefret ediyordum. Tüm kalbimle ondan nefret ettim!
- O (k)   : Kimden?
- O (e)   : Ondan.
- O (k)   : O kim?

- O (e) : İlk karım... acımasız, kimseyi umursamayan, canı...
(Kadın gözlerini kapatır: memnuniyetle dinler: ilk karısını art arda sövgüler yağdırmasından zevk alır.)
Dünyanın en tehlikeli, en korkutucu orospusu. Bana asla bir dakika bile rahat vermedi. En belirgin özelliği rafine sadizmin acımasız biçimiydi. Ben asla haklı olmadım, asla. Onun gözünde her zaman sakardım. Beceriksiz, ona göre... gülünç... Her zaman hatalı olmaya imkan var mı? ... Cinsel olarak.

(Kadın hala uyuyor gibidir, dudaklarında ironik bir gülümseme ile.)

Bir süre sonra beni tiksindirmeye başladı... Hiç doyumuna ulaşmıyordu... Her zaman tatmin peşindeydi, daha fazlasını bekliyordu... Her gece... Yatağa saat kaçta gidersem gideyim... Orada, beni beklerdi... Ve daima o gaddar gülümseme ile... Acıma ile küçümsemenin karışımı... O el, saldırgan ve telaşlı... O ağız... doymak bilmez...

(Kadın hareketsizdir, dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme ile.)

İlk karımın... insanlık dışılıkla eşi yoktu, merhametsizlikte, açgözlülükte...

(Kadın tepki vermez: belki de uyuyakalmıştır. Erkek ayağa kalkar, ona bakar: tiksintiyle ona dokunur: Kadın ölmüştür.)

- O (k) (birkaç saniye sonra, patlayarak) : Senden söz ediyordum, seni inek –senden!

Söylediğim her şey. Sensin, sen! Tüm gücümle nefret ettiğim sensin! Cani! Senden nefret ettim, ah senden nasıl da nefret ettim! Beni hep korkuttun, kendimi zavallı hissetmeme neden oldun! Beni hep tiksindirdin!

(Erkek giderek duygusallaşır: dizlerinin üzerine düşer.)

Ama şimdi özgürüm, özgürüm, özgürüm!

(Yere düşer: nefes alamaz: duyduğu derin acı: özgürlüğün getirdiği sevinç onu öldürür.)

